

Angiografie, dotter of stent behandeling

Inleiding

Uw behandelend specialist heeft u voor onderzoek en eventuele behandeling van de bloedvaten verwezen. Deze behandeling wordt uitgevoerd door een interventieradioloog of vaatchirurg en vindt plaats op de angiokamer of op de operatiekamer. Hiervoor wordt u opgenomen op een verpleegafdeling in het ziekenhuis. De opnameduur is afhankelijk van het onderzoek en behandeling, en is vooraf met u besproken. Vaak betreft het een ziekenhuisopname van 24 uur.

Belangrijk om te weten

- Bent u allergisch voor jodiumhoudende contrastmiddelen, breng de arts en/of verpleging dan zo spoedig mogelijk op de hoogte. U krijgt dan een speciale voorbereiding ter voorkoming van een allergische reactie. Hiervoor ontvangt u indien nodig extra informatie.
- Als u zwanger bent, of denkt te zijn, moet u dit voor het onderzoek melden. Röntgenstralen kunnen gevaarlijk zijn voor het ongeboren kind.

Verminderde nierfunctie

Bij patiënten met een verminderde nierfunctie kan toediening van jodium-houdende contrastmiddelen via de bloedbaan leiden tot een acute vermindering van nierfunctie, ook wel contrastnefropathie genoemd.

Hebt u een verminderde nierfunctie, dan wordt er een preventief nier-beschermend infuus ingebracht. Dit infuus moet enkele uren voor tot enkele uren na het onderzoek inlopen.

Medicijnen

Gebruikt u medicijnen? Dan graag aandacht voor onderstaande. Heeft de arts u andere voorschriften gegeven, dan is het van belang dat u zich aan deze voorschriften houdt.

- Indien u **Diuretica** (plastabletten) gebruikt, dient u deze op de dag voor het onderzoek en de dag van het onderzoek niet in te nemen.
- Wanneer u **NSAID's** gebruikt, dit zijn medicijnen tegen pijn en ontstekingen zoals Diclofenac, Ibuprofen en Naproxen, dient u deze op de dag vóór het onderzoek én de dag van het onderzoek niet in te nemen.

Bloedverduunners

- Als u Ascal of Aspirine (carbasalaatcalcium/acetylsalicylzuur) gebruikt kunt u deze blijven doorslikken.
- Als u Plavix (Clopidogrel, Grepid) gebruikt kunt u deze blijven doorslikken.

- Als u Plavix (Clopidogrel, Grepid) in combinatie met Ascal of Aspirine (Carbasalaatcalcium/Acetylsalicylzuur) gebruikt dient u contact op te nemen met uw aanvragend arts.
- Als u Sintrom (Acenocoumarol) gebruikt, dient u hier 3 dagen voor het onderzoek mee stoppen
- Als u Marcoumar (Fenprocoumon) gebruikt, dient u hier 5 dagen voor het onderzoek mee stoppen.
- Als u Pradaxa (Dabigatran) gebruikt, dient u hier 1-3 dagen voor het onderzoek mee te stoppen. Dit in overleg met uw aanvragend arts.
- Als u Xarelto (Rivaroxaban) gebruikt dient u hier 2 dagen voor het onderzoek mee te stoppen. Dit in overleg met uw aanvragend arts.
- Als u Eliquis (Apixaban) gebruikt dient u hier 1 dag voor het onderzoek mee te stoppen. Dit in overleg met uw aanvragend arts.

Indien u de bloedverdunner **Sintrom** of **Marcoumar** gebruikt, dient u volgens voorschrift van de aanvragend arts met deze bloedverdunner te stoppen en de trombosedienst hiervan op de hoogte te stellen.

Behandeling op de angio- of operatiekamer

Alvorens de opname gepland wordt, zal er eerst bepaald worden waar en door wie de behandeling uitgevoerd zal worden. De keuze hierin wordt bepaald door de aard van de klachten en de behandelmogelijkheden. Deze zullen met u besproken worden op de polikliniek. Op de angiokamer worden uitsluitend dotter/stent procedures uitgevoerd onder plaatselijke verdoving, terwijl deze procedures op de operatiekamer ook gecombineerd kunnen worden met een chirurgische ingreep (zoals het aanleggen van bijvoorbeeld een bypass). Op de operatiekamer kunnen ook andere vormen van anesthesie gegeven worden (algehele narcose of ruggenprik).

Opname en behandeling op de angiokamer

U mag 's ochtends een licht ontbijt nuttigen:

- 1 snee brood of 2 beschuiten met beleg (bij diabeten géén zoet beleg)
- 1 kop thee (zonder suiker)

Daarna mag u niet meer eten en roken, u mag wel heldere vloeistoffen drinken. (water of bouillon)

Breng de medicijnen die u gebruikt mee naar het ziekenhuis (ook insuline).

Van de verpleegkundige krijgt u uitleg over de voorbereiding, de behandeling en de nazorg. Als voorbereiding op de behandeling krijgt u een operatiehemd aan, wordt er bloed afgenomen en een infuus aangebracht. Afhankelijk van de behandeling kan er ook een blaaskatheter ingebracht worden.

U wordt in uw bed naar de angiokamer gebracht, waar u vervolgens plaatsneemt op de onderzoekstafel.

De behandelend arts en/of angiolaborant geeft u verdere uitleg over de behandeling en neemt enkele vragen met u door, waarna u wordt aangesloten aan bewakingsapparatuur.

Tijdens het hele onderzoek ligt u op uw rug met uw handen naast uw lichaam. Vervolgens worden uw liezen geschoren met behulp van een tondeuse (niet zelf thuis doen!) en gedesinfecteerd. Daarna bedekt de angiolaborant uw lichaam, behalve uw hoofd en uw liezen met een steriel laken.

De behandelend arts geeft u een **plaatselijke verdoving** in de lies, waarna hij de slagader aanprijkt en een werkkanaaltje inbrengt.

Om de bloedvaten zichtbaar te maken wordt er contrastvloeistof ingespoten. De contrastvloeistof veroorzaakt een warm gevoel in uw lichaam en kan u het gevoel geven dat u plast, dit verdwijnt weer na korte tijd.

Het is belangrijk dat u stil blijft liggen voor het maken van de foto's. Soms wordt tijdens het maken van de foto's gevraagd even uw adem in te houden.

Na het maken van de foto's kan er worden bepaald hoe het verdere verloop van de behandeling zal gaan. Tot de mogelijkheden behoren het dotteren en/of stenten van de bloedvaten.

Wat is een angiografie?

Angiografie is een röntgenonderzoek van de bloedvaten. Om bloedvaten zichtbaar te maken is het noodzakelijk de bloedvaten aan te kleuren m.b.v. een contrastvloeistof.

Wat is een dotterbehandeling?

Dotteren wordt ook wel ballondilatatie of PTA genoemd (Percutane Transluminale Angioplastiek) genoemd. Hierbij wordt de slagader ter plaatse van de vernauwing onder hoge druk opgerekt met behulp van een ballonnetje. Dit ballonnetje is gemonteerd op een katheter die via het 'werkkanaaltje' in de lies wordt ingebracht. Het is mogelijk dat u het oprekken van de vernauwing even voelt. Nadat het opblazen van de ballon is opgeheven, is dit gevoel weg.

Wat is een stent?

Een stent wordt geplaatst indien een dotterbehandeling onvoldoende resultaat geeft, of de soort vernauwing meer geschikt is voor stentplaatsing. Een stent is een buisje van metaal dat het bloedvat open houdt. Een stent blijft in tegenstelling tot een dotterballon in uw lichaam achter.

Sluiten van het prikgaatje

Als de behandeling klaar is, wordt het werkkanaaltje verwijderd. Het prikgaatje in de slagader wordt 10 tot 15 minuten met de hand dichtgedrukt of wordt door middel van een "Vascular Closure Device" (een soort plugje) gesloten.

De manier van sluiten van het prikgaatje is afhankelijk van de conditie van de slagader ter plaatse van de punctieplaats.

Soms wordt een extra drukverband aangebracht rondom de lies.

De behandelend arts bepaalt hoelang u moet plat liggen en hoelang u in totaal bedrust heeft.

Opname en behandeling op de operatiekamer

Voordat de operatie plaats vindt krijgt u eerst een afspraak op de poli Anesthesie. Tijdens deze afspraak zal de vorm van anesthesie met u worden besproken (algehele narcose, ruggenprik of plaatselijke verdoving).

Op de dag van de behandeling dient u nuchter te zijn zoals afgesproken op de poli Anesthesie.

Breng de medicijnen die u gebruikt mee naar het ziekenhuis (ook insuline).

Van de verpleegkundige krijgt u uitleg over de voorbereiding, de behandeling en de nazorg. Als voorbereiding op de behandeling krijgt u een operatiehemd aan en wordt er bloed afgenomen.

U wordt in uw bed naar de operatiekamer gebracht, waar u vervolgens plaats neemt op de onderzoekstafel. De anesthesiemedewerker sluit de bewakingsapparatuur aan en brengt een infuus in. De anesthesist en operateur nemen enkele vragen met u door voordat de operatie begint.

Vervolgens worden uw liezen/het operatiegebied geschoren met behulp van een tondeuse (niet zelf thuis doen!) en gedesinfecteerd, waarna u met steriele operatiedoeken word bedekt. Het afbeelden, dotteren en /of stenten van de bloedvaten is gelijk aan de behandeling op de angiokamer. Op de operatiekamer kunnen echter ook andere chirurgische ingrepen aan deze behandeling worden gekoppeld (bijvoorbeeld het aanleggen van een bypass) dit zal echter vooraf door de vaatchirurg met u worden besproken.

Op de afdeling

Na het onderzoek wordt u door de angiolaborant overgedragen aan een verpleegkundige van de afdeling.

Op de afdeling controleert de verpleegkundige regelmatig uw bloeddruk en pols, evenals de prikplaats, de kleur en temperatuur van uw voeten.

De arts zal beslissen wanneer u mag herstarten met uw antistollingsmedicatie.

Tevens beslist de arts wanneer u met ontslag mag. Bij een dotterbehandeling moet u meestal één nacht in het ziekenhuis blijven ter observatie.

Complicaties

Geen enkel 'invasief' onderzoek is zonder risico's. Zo kunnen ook tijdens of na een dotterbehandeling complicaties optreden.

- Er kan een allergische reactie op het contrastmiddel ontstaan, wanneer u overgevoelig blijkt te zijn voor jodium.
Indien u bekend bent met overgevoeligheid voor jodium moet u contact opnemen met uw behandelend specialist. Men kan hier rekening mee houden en tijdig voor het onderzoek bepaalde medicijnen toedienen.
- Ondanks het drukverband kan het gebeuren dat het gaatje in het bloedvat weer opengaat en een bloeding in de lies optreedt. Hiervoor is behandeling noodzakelijk, dit kan door langdurig afdrukken of door inspuiten van een bloedstollend middel. Heel zelden is een operatie nodig, waarbij het gaatje gehecht wordt.
- Er kan een bloedpropje in een bloedvat in het been komen. Het is dan soms noodzakelijk u snel te opereren om het bloedpropje te verwijderen.
- Tijdens het dotteren kan het vat inscheuren met als gevolg een acute vaatafsluiting of een bloeding. Deze complicatie wordt door de interventieradioloog/vaatchirurg direct ter plekke of operatief behandeld.
- Daarnaast kan na het onderzoek een blauwe plek ontstaan in de lies. Dit is vervelend, maar het trekt na verloop van tijd vanzelf weg.

Vervoer naar huis

Wij adviseren u vervoer naar huis te regelen. U mag de dag van ontslag niet fietsen of autorijden.

Controle afspraak

Enkele dagen na het ontslag uit het ziekenhuis krijgt u een oproep wanneer u op controle kunt komen bij de vaatchirurg.

Instructies voor thuis

De lieswond heeft enkele dagen tijd nodig om te genezen. Door het prikken in de slagader van de lies kan een bloeditstorting ontstaan. Ook kunt u pijn hebben in de liesstreek. Dit kan enkele dagen tot weken aanhouden. Hoewel dit vervelend is, is het geen reden tot bezorgdheid. Als er een kleine hoeveelheid vocht uit de wond lekt, kunt u hierop een pleister plakken. Deze moet dagelijks worden verschoond. Gebruik geen poeder of zalfjes op de wond.

Ontslag instructies

- Neem thuis extra rust (niet fietsen, sporten of autorijden).
- Aangepaste activiteiten: gedurende 2 dagen: niet persen en niet zwaarder tillen dan 5 kilo.
- Probeer traplopen zoveel mogelijk te beperken. Als u de trap op loopt, zet dan eerst het goede been neer en vervolgens het 'geprikte' been.
- U kunt zich thuis douchen. De wond mag echter niet "verweken". Daarom mag u de eerste vier dagen na de behandeling geen bad nemen en niet gaan zwemmen.
- Na 3 dagen mag u weer alles doen wat kan, zonder klachten.

Neem contact op indien:

- U koorts krijgt (38,5°C of hoger)
- De lies erg gevoelig/pijnlijk is
- De lies rood verkleurt en erg warm aanvoelt
- Uw been gevoelloos of pijnlijk aanvoelt.
- U huiduitslag heeft.

U dient rechtstreeks naar de afdeling Spoedeisende Hulp van Zuyderland Heerlen te komen indien:

- De wond in uw lies ernstig gaat bloeden. Dit kan duiden op een slagaderlijke bloeding. Druk met uw vingers de slagader in uw lies dicht of laat dit door een huisgenoot doen.
- Er een toenemende zwelling in de lies optreedt.

Tijdens kantooruren kunt u contact opnemen met de polikliniek heelkunde.

Telefoonnummer: 088-4599719

Buiten kantoor tijden kunt u bellen met de spoedeisende hulp.

Telefoonnummer: 088-4592800

PS: Ga niet naar uw huisarts of de Nightcare indien u zich ongerust maakt. Ze zijn (nog) niet op de hoogte van uw ingreep.

Tot slot

Als u na het lezen van deze informatie nog vragen hebt, kunt u bellen naar een van de nurse practitioners van het Vaatcentrum op de polikliniek Heelkunde.
Telefoonnummer: 088-4597777 pieper 7002

Medische beeldvorming

Locatie Heerlen

Souterrain Balie 10

Afsprakennummer 088 - 459 6696

Informatienummer 088 - 459 6696

Medische beeldvorming

Locatie Sittard-Geleen

Meldpunt West 12

Afsprakennummer 088 - 459 7747

Informatienummer 088 - 459 5450